

Lovforslag nr. L 246. Fremsat den 24. april 1997 af Kirsten Jacobsen (FP), Kim Behnke (FP), Tom Behnke (FP) og Jan Kørpe Christensen (FP)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v., lov om forsikringsvirksomhed og realkreditloven

(Partsbegreb og tavshedspligt i den finansielle sektor)

§ 1

I lov om banker og sparekasser m.v., jf. lovbe- kendtgørelse nr. 730 af 6. august 1996, fore- tages følgende ændringer:

1. § 50 b, stk. 2, nr. 11, affattes således:

»11) til Folketingets stående udvalg som led i den parlamentariske kontrol med for- valtningen,«

2. § 50 b, stk. 6, affattes således:

»Stk. 6. Som part i forholdet til Finanstil- sy- net anses det pengeinstitut, som undersø- gelsen efter § 49, stk. 2 og 3, vedrører samt den til hvem en af Finanstilsynet truffet afgørelse i øv- rigt retter sig.«

§ 2

I lov om forsikringsvirksomhed, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 746 af 6. august 1996, foreta- ges følgende ændring:

1. I § 240 c, stk. 2, indsættes efter nr. 8 som nyt nummer:

»9) til Folketingets stående udvalg som led i den parlamentariske kontrol med for- valtningen,«

Nr. 9-11 bliver herefter nr. 10-12.

2. § 240 c, stk. 6, affattes således:

»Stk. 6. Som part i forholdet til Finanstil- sy- net anses det forsikringsselskab, som tilsyns- virksomheden efter lovens kapitel 26 vedrører, samt den til hvem en af Finanstilsynet truffet afgørelse i øvrigt retter sig.«

§ 3

I realkreditloven, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 924 af 23. oktober 1996, foretages følgende ænd- ring:

1. § 98, stk. 2, nr. 11, affattes således:

»11) til Folketingets stående udvalg som led i den parlamentariske kontrol med for- valtningen,«

2. § 98, stk. 6, affattes således:

»Stk. 6. Som part i forholdet til Finanstil- sy- net anses det realkreditinstitut, som tilsyns- virksomheden efter lovens kapitel 16 vedrører samt den til hvem en af Finanstilsynet truffet afgørelse i øvrigt retter sig.«

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 1997.

Stk. 2. Loven har virkning for oplysninger, der er modtaget af Finanstilsynet før lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Loven har virkning for sager, der er påbegyndt og ikke afsluttet af Finanstilsynet før lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget indebærer dels, at Folketingets stående udvalg får mulighed for få oplysninger om finansielle institutter, dels at partsbegrebet i de forskellige finansielle love udvides, således at f.eks. kunder i banker og sparekasser, forsikringsselskaber og realkreditinstitutter bliver betragtet som parter i sager, der vedrører kundens forhold i de finansielle institutter.

Baggrunden for lovforslaget er, at siden den særlig skærpede tavshedspligt blev gennemført i de forskellige finansielle love, senest i forsikringsloven, har det gentagne gange vist sig umuligt for Folketingets stående udvalg at få oplysninger vedrørende de finansielle institutter. Der er tale om oplysninger, der i alle andre sammenhænge betragtes som nødvendige for, at lovgivningsmagten kan udføre den almindelige parlamentariske kontrol med forvaltningen. Senest har det således vist sig umuligt at få oplysninger om Hafnia-koncernens forhold, uanset der i dette tilfælde ikke længere er tale om at hemmeligholde oplysninger af hensyn til virksomhedens fortsatte eksistens. Men også i en lang række tidligere sager på det finansielle område har de skærpede tavshedspligtsbestemmelser vist sig at forhindre de ansvarlige ministre i at give de relevante oplysninger videre, som det f.eks. var tilfældet i Lindknud-Hovborg-sagen, i Varde Bank-sagen og i Himmerlandsbank-sagen.

Det er derfor forslagsstillernes opfattelse, at de gældende regler må betragtes som værende både unødigt stramme og retsikkerhedsmæssigt stærkt betænkelige, da de hindrer lovgivningsmagten i at udføre den almindelige parlamentariske kontrol på et enkelt område, nemlig i forhold til lovgivningen vedrørende de finansielle virksomheder. Dertil kommer, som det fremgår af et svar fra Justitsministeriet fra den 9. december 1993 (ERU, L 37 - bilag 21), at den særlig skærpede tavshedspligt ikke er en følge af EU-direktiver, men en særlig dansk variant, som derfor sikkert ikke er gældende over for øvrige EU-landes parlamenter. Justitsministeriets svar er optaget som bilag til lovforslaget.

Det er endvidere forslagsstillernes opfattelse, at det særlige partsbegreb i de gældende finansielle lo-

ve, der afskærer kunder i et pengeinstitut, forsikringsselskab samt et realkreditinstitut fra rettigheder, der følger af almindeligt gældende forvaltningsretlige regler, bør ændres. De gældende regler indebærer f.eks., at en kunde, der klager over et pengeinstituts behandling, ikke kan få adgang til nogen oplysninger overhovedet, selv om det faktisk er kundens oplysninger, der danner grundlag for, at Finanstilsynet iværksætter en nærmere undersøgelse af det finansielle institut. Samme kunde kan heller ikke klage over Finanstilsynets afgørelse til Erhvervsankenævnet, da vedkommende ikke betragtes som part, endskønt afgørelsen på mange måder også retter sig til kunden. Særligt rammer disse bestemmelser de mindre erhvervs-kunder, der heller ikke kan indbringe sagen for de private ankenævn, og som derfor er tvunget til at indbringe sagen for domstolene, hvilket både er tidskrævende og meget byrdefuldt rent økonomisk. Det er klart, at langt størstedelen af Finanstilsynets afgørelser, f.eks. for så vidt angår solvenskrav, regnskabskrav m.v., alene involverer de finansielle institutter som parter, men det er forslagsstillernes opfattelse, at det ved afgørelser, der også har virkning for andre end det finansielle institut, bør sikres, at elementære rettigheder som klageadgang og aktindsigt gælder for alle, der bliver berørt af afgørelsen. Dette synspunkt støttes da også af juridiske eksperter; senest har således advokat, dr.jur. Jan Schans Christensen i »Eneudredning om tavshedspligt og partsbegreb i den finansielle tilsynslovgivning« udgivet af Erhvervsministeriet i september 1996 på side 167 anført følgende betragtning: »På den anden side har indførelsen af det særlige partsbegreb også medført, at man – uden at det er klart, om man har ønsket denne virkning – i meget vid udstrækning har afskåret Finanstilsynet og Erhvervsankenævnet fra på baggrund af et konkret skøn at tillægge andre end de tilsynsbelagte virksomheder selv partsbeføjelser som f.eks. klageadgang m.v. Dette gælder også, selv om man – som nærmere redegjort for i kapitel V (Eneudredning om tavshedspligt og partsbegreb i den finansielle tilsynslovgivning) – kan pege på en række situationer, hvor der kunne være anledning til at foretage en konkret afvejning af, om en person af særlige grunde bør tillægges visse partsbeføjelser.«

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Det foreslås, at den ansvarlige minister skal kunne videregive fortrolige oplysninger vedrørende pengeinstitutter m.v. til Folketingets stående udvalg som led i den parlamentariske kontrol med forvaltningen. De pågældende folketingsmedlemmer, der modtager oplysningerne, vil blive omfattet af tavshedspligten efter den gældende § 50, stk. 1 og 4.

Bestemmelsen svarer i øvrigt til den oprindeligt foreslåede bestemmelse, der blev fremsat ved indførelsen af den nugældende tavshedspligtsbestemmelse ved lov nr. 306 af 16. maj 1990. (L 127, folketingsåret 1989-90, FF 4612, Till. A 3373, FF 5047, Till. B 793, FF 8764 og 9285, Till. C 575).

Til nr. 2

Forslaget indebærer, at det ikke kun er pengeinstitut, der anses som part i sager, hvori Finanstilsynet træffer afgørelser, men at tillige andre, f.eks. kunder i pengeinstituttet, som Finanstilsynets afgørelse retter sig til, er parter i forhold til sagen. Partsstatus betyder, at de gældende forvaltningsretlige regler om partsføring, partsindsigt og klageadgang også finder anvendelse for disse. Dette betyder f.eks., at klagen skal betragtes som part i de tilfælde, hvor Finanstilsynet iværksætter en undersøgelse om, hvorvidt et pengeinstitut har overholdt god pengeinstitutpraksis på baggrund af en konkret klage. Endvidere skal tillige f.eks. kunder, der på grund af en afgørelse fra Finanstilsynet om vurdering af pengeinstitutets engagementer bliver berørt af afgørelsen, også betragtes som part. Det må i de enkelte sager i øvrigt bero på en konkret vurdering af sagen, herunder afgørelsens art, hvem der i den enkelte sag efter den foreslåede bestemmelse skal betragtes som parter, idet det dog bemærkes, at kunder, der efter forvaltningslovens almindelige partsbegreb ikke ville kunne opnå partsstatus, heller ikke efter lovforslagets

bestemmelser vil kunne få det, ligesom det heller ikke er alle, der har en »interesse« i sagen, der vil kunne opnå partsstatus.

Til § 2

Til nr. 1

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Til nr. 2

Parter i sager, hvor Finanstilsynet træffer afgørelse efter forsikringslovens bestemmelser, vil f.eks. være, kunder, der efter forsikringslovens § 157 har adgang til at gøre indsigelse mod overdragelse af en forsikringsbestand fra et selskab til et andet selskab. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Til § 3

Til nr. 1

Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1.

Til nr. 2

Parter i sager, hvor Finanstilsynet træffer afgørelse efter realkreditlovens bestemmelser vil f.eks. være kunder, der som følge af en afgørelse fra Finanstilsynet om overbelåning i kraft af realkreditlovens § 47 a må acceptere en omlægning af et realkreditlån, der er ydet i strid med loven. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 1, nr. 2.

Til § 4

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 1997. Lovens bestemmelser har dog virkning fra før dette tidspunkt. Det foreslås således, at oplysninger om de finansielle institutter, der er modtaget i Finanstilsynet før 1. juli 1997 kan udleveres til Folketingets stående udvalg. I stk. 3 foreslås det, at også i verserende sager, altså sager, hvor sagsbehandlingen er påbegyndt, men endnu ikke afsluttet, før lovens ikrafttræden, udvides partsbegrebet.

Skriftlig fremsættelse

Kirsten Jacobsen (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v., lov om forsikringsvirksomhed og realkreditloven. (Partsbegreb og tavshedspligt i den finansielle sektor).

(Lovforslag nr. L 246).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Bilag**JUSTITSMINISTERIET**

Lovafdelingen

Slotsholmsgade 10

33 92 33 40 · Telefax 33 93 35 10

Den 9. december 1993

Folketingets Erhvervsudvalg

Christiansborg

1240 København K.

Vedlagt fremsendes i 80 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 10 og 11 af 7. december 1993 fra Folketingets Erhvervsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v. (L 37 - bilag 14).

ERLING OLSEN

Torsten Hesselbjerg

JUSTITSMINISTERIET

**Besvarelse af spørgsmål nr. 10 og 11 af 7. december 1993 fra Folketingets Erhvervsudvalg
(L 37 - bilag 14)**

Spørgsmål nr. 10:

Udvalget anmoder justitsministeren om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag til bank- og sparekasselovens § 50 b, hvorved den pågældende bestemmelse dels er i overensstemmelse med bestemmelserne i 2. samordningsdirektiv, dels ikke afskærer folketingsudvalg fra at få oplysninger.

Svar:

1. Efter bank- og sparekasselovens § 50 b, stk. 2, nr. 10, er tavshedspligt ikke til hinder for, at fortrolige tilsynsoplysninger om pengeinstitutters forhold videregives til Folketingets Ombudsmand eller til en parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget.

Bestemmelsen antages at indebære en begrænsning i forhold til den almindelige adgang til at videregive fortrolige oplysninger til folketingsudvalg. Efter forarbejderne til bestemmelsen vil Folketingets adgang til at få fortrolige tilsynsoplysninger om pengeinstitutter være betinget af, at procedurerne i § 50 b, stk. 2, nr. 10, iværksættes. Industriministeren vil således ikke i almindelighed kunne videregive oplysninger, som ministeren eller Finanstilsynet er blevet bekendt med gennem tilsynsvirksomheden, om bestemte pengeinstitutters drifts- og forretningshemmeligheder eller i øvrigt om det enkelte instituts økonomiske forhold til folketingsudvalg.

Der henvises til Justitsministeriets besvarelse af 27. oktober 1993 af spørgsmål nr. 3 fra Folketingets Erhvervsudvalg (Alm. del - bilag 9).

Kopi af besvarelsen vedlægges.

2. I Justitsministeriets besvarelse af 23. september 1993 af spørgsmål nr. S 1453 fra medlem af Folketinget Kirsten Jacobsen (FP) blev det anført, at en videre adgang for ministre til at videregive den her omhandlede type oplysninger i givet fald vil kunne etableres på flere

måder. En mulighed kunne være – i det omfang det ligger inden for rammerne af den bagvedliggende EF-bestemmelse – at udvide undtagelsesbestemmelsen i lovens § 50 b, stk. 2, nr. 10, til ud over videregivelse af oplysninger til Folketingets Ombudsmand eller til en parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget også at omfatte fortrolig videregivelse af oplysninger til Folketingets stående udvalg.

Kopi af den nævnte besvarelse vedlægges.

3. Den nugældende bestemmelse i bank- og sparekasselovens § 50 b, stk. 2, nr. 10, blev indsat i loven ved lov nr. 306 af 16. maj 1990 i forbindelse med gennemførelsen i dansk ret af det såkaldte 2. samordningsdirektiv (direktiv af 15. december 1989 om samordning af lovgivningen om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut og om ændring af direktiv 77/780/EØF).

Bestemmelsen i § 50 b har til formål at gennemføre direktivets art. 16, der regulerer tavshedspligten og dens rækkevidde. I direktivbestemmelsen er spørgsmålet om videregivelse af fortrolige oplysninger til parlamentet uomtalt.

I det fremsatte lovforslag foresloges bestemmelsen i § 50 a, stk. 2, nr. 10, affattet således:

»Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for, at fortrolige oplysninger videregives:

...
10) til Folketinget som led i Folketingets parlamentariske kontrol med forvaltningen,

...«

I bemærkningerne til bestemmelsen anførtes bl.a. (Folketingstidende 1989-90, tillæg A, sp. 3428):

»Efter denne bestemmelse kan oplysninger videregives til Folketinget som led i Folketingets parlamentariske kontrol med forvaltningen. Kommissionen og Rådet har erklæret, at direktivet ikke berører de nationale parlamentsudvalgs ret til at stille forespørgsler i medlemsstaterne for at indhente oplysninger i henhold til forfatningen. Direktivet forpligter

på den baggrund ikke medlemsstaterne til at fastsætte regler om tavshedspligt, der udelukker, at der fra Finanstilsynet videregives oplysninger til Folketinget, når Folketinget tager særlige skridt til at få en sag oplyst. Videregivelse af oplysninger til Folketinget kan således efter stk. 2, nr. 10, ske, hvis Folketinget nedsætter en parlamentarisk kommission efter grundlovens § 51, eller når der ved særlig lov eller i henhold til retsplejelovens § 21 nedsættes en kommissionsdomstol til at undersøge bestemte spørgsmål om Finanstilsynets virksomhed. Oplysninger kan også videregives til Folketingets Ombudsmand efter ombudsmandslovens § 7.«

I industriministerens besvarelse af spørgsmål nr. 10 til lovforslaget (L 127 - bilag 7) anførtes bl.a. efter indhentet udtalelse fra Justitsministeriet:

»På baggrund af den nævnte rådserklæring og under hensyn til, at formålet med 2. bankharmoniseringsdirektivs regler om tavshedspligt er at sikre, at oplysninger, som stammer fra ét EF-lands tilsynsmyndigheder, er undergivet tavshedspligt i et andet EF-land, finder Justitsministeriet det nærliggende at antage, at direktivet ud fra en formålsfortolkning ikke er til hinder for, at der f.eks. til et af Folketingets stående udvalg videregives fortrolige oplysninger vedrørende danske pengeinstitutter. Bestemmelsen i forslaget § 50 a, stk. 2, nr. 10, er i overensstemmelse hermed.«

Under lovforslagets behandling i Erhvervsudvalget blev bestemmelsens formulering ændret, således at det blev præciseret, at Folketingets adgang til at få fortrolige oplysninger vedrørende danske pengeinstitutter er betinget af iværksættelse af særlige procedurer (Folketingstidende 1989-90, tillæg B, sp. 798). Denne ændrede formulering blev vedtaget.

4. I forbindelse med lovforslagets behandling i 1990 har Justitsministeriet således lagt til grund, at direktivet – selv om spørgsmålet er uomtalt i direktivets tekst – ikke er til hinder for, at fortrolige oplysninger vedrørende danske pengeinstitutter videregives til Folketingets stående udvalg.

5. På baggrund af det anførte må det antages, at der inden for rammerne af direktivet vil kunne ske en vis udvidelse af adgangen til at videregive oplysninger af den her omhandlede art.

Såfremt en sådan udvidelse ønskes, kunne en bestemmelse herom f.eks. formuleres ad modum det oprindelige lovforslag på følgende måde:

»10) til Folketingets Ombudsmand, til en parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget eller til Folketingets stående udvalg som led i den parlamentariske kontrol med forvaltningen.«

Det følger i så fald af bestemmelsen i § 50, stk. 4, at de pågældende folketingsmedlemmer undergives den særlige tavshedspligt efter § 50 b, stk. 1, med hensyn til disse oplysninger.

Spørgsmål nr. 11:

Udvalget anmoder justitsministeren om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag til bank- og sparekasselovens § 50 b vedrørende partsbegrebet, således at også henholdsvis obligationsejere og aktionærer, jf. Himmerlandsbanksagen og Lagtinget/landstyret og Finansieringsfonden, jf. sagen om Færøerne, betragtes som parter.

Svar:

1. Efter bank- og sparekasselovens § 50 b, stk. 5, anses som part i forholdet til Finanstilsynet alene det pengeinstitut, som undersøges efter § 50, stk. 1, vedrører.

I forarbejderne til bestemmelsen er anført følgende (Folketingstidende 1989-90, tillæg A, sp. 3429):

»Stk. 5 fastsætter regler om, hvem der kan anses som part i forholdet til Finanstilsynet, når tilsynet efter lovens § 50, stk. 1, undersøger enkelte pengeinstitutters forhold. Der foretages herved en præcisering af forvaltningslovens partsbegreb, således at det alene er det pengeinstitut, hvis forhold undersøges, der kan anses som part. Dette betyder bl.a., at andre end pengeinstituttet, selv om de pågældende måske har interesser i sagen, ikke har mulighed for f.eks. aktindsigt.

Bestemmelsen er bl.a. foranlediget af, at der efter nogle afgørelser fra Folketingets Ombudsmand og Erhvervsankenævnet er opstået tvivl om partsbegrebets udstrækning i relation til bestemmelsen i lovens § 50, stk. 3. Således har ombudsmanden i en sag fra 1987, jf. FOB 1978, s. 64 ff, fundet, at en indlånerforening, der ikke var klageberettiget over for tilsynets beslutninger, desuagtet måtte anses som part.

Efter Industriministeriets opfattelse følger det af reglerne i 2. banksamordningsdirektiv, at der i meget vidt omfang skal sikres fortrolighed omkring de oplysninger, som Finanstilsynet gennem sine undersøgelser kommer i besiddelse af. En sådan fortrolighed kan kun sikres, hvis forvaltningslovens partsbegreb ikke resulterer i, at alle, der har en interesse i sagen, kan få aktindsigt.«

2. Ønskes en bestemmelse med det i spørgsmålet angivne indhold udformet, kan det ske ved en ændring af den nævnte bestemmelse i § 50 b, stk. 5.

For så vidt angår spørgsmålet om at tillægge obligationsejere og aktionærer partsstatus, vil dette imidlertid næppe kunne ske inden for rammerne af 2. banksamordningsdirektiv, jf.

det ovenfor i forarbejderne til bestemmelsen anførte.

Hertil kommer, at en sådan ændring også vil indebære en væsentlig udvidelse i forhold til forvaltningslovens partsbegreb. Hvis hver enkelt aktionær og obligationsejer skal have partsstatus, vil det i princippet indebære, at Finanstilsynet over for hver enkelt skal iagttage forvaltningslovens partsregler, herunder reglerne om partsaktindsigt, partshøring, begrundelse og underretning. Dette vil formentlig ikke kunne administreres i praksis.

Justitsministeriet har inden for den korte tid, der har været til rådighed til udarbejdelse af denne besvarelse, ikke haft mulighed for nærmere at overveje de retlige spørgsmål, der knytter sig til spørgsmålet om at tillægge Lagtinget/landsstyret og Finansieringsfonden partsstatus i forhold til Finanstilsynet.

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Slotsholmsgade 10

33 92 33 40 Telefax 33 93 35 10

Den 27. oktober 1993

Folketingets Erhvervsudvalg

Christiansborg

1240 København K.

Vedlagt fremsendes i 80 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 3 af 8. oktober 1993 fra Folketingets Erhvervsudvalg (Alm. del - bilag 9).

ERLING OLSEN

Torsten Hesselbjerg

JUSTITSMINISTERIET

Besvarelse af spørgsmål nr. 3 af 8. oktober 1993 fra Folketingets Erhvervsudvalg (Alm. del - bilag 9)

Spørgsmål:

Justitsministeriets lovkontor bedes give en uddybende redegørelse for rækkevidden af undtagelsen i § 50 b, stk. 2, nr. 10, i bank- og sparekasseloven. Herudover ønskes det oplyst, hvorvidt de oplysninger, industriministeren har givet udvalget vedrørende Himmerlandsbanken, er omfattet af undtagelsesbestemmelsen.

Svar:

1. Bestemmelsen i § 50 b i bank- og sparekasseloven, jf. lovekendtgørelse nr. 57 af 2. februar 1993, vedrører tavshedspligt for Finanstilsynets ansatte og eksperter, der handler eller har handlet på Finanstilsynets vegne, samt disses adgang til at videregive oplysninger.

Bestemmelsen (oprindelig § 50 a), der gennemfører art. 16 i EF's 2. direktiv om samordning af lovgivningen om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut og om ændring af direktiv 77/780/EØF (2. samordningsdirektiv), blev indsat i loven ved lov nr. 306 af 16. maj 1990.

Efter bestemmelsen i § 50 b, stk. 1, er Finanstilsynets ansatte og eksperter under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e som udgangspunkt forpligtede til at hemmeligholde, hvad de gennem deres virksomhed bliver vidende om.

I bestemmelsens stk. 2, nr. 1-12, er foretaget en opregning af undtagelser til denne hovedregel.

Undtagelsen i § 50 b, stk. 2, nr. 10, har følgende ordlyd:

»§ 50 b. . .

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 er ikke til hinder for, at fortrolige oplysninger videregives: . . .

10) til Folketingets Ombudsmand eller til en parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget,«

Bestemmelsen, der blev indsat mellem 1. og 2. behandling af lovforslaget, er ledsaget af følgende bemærkninger, jf. betænkning afgivet af Folketingets Erhvervsudvalg den 19. april 1990, Folketingstidende 1989-90, tillæg B, sp. 798:

»Ved den foreslåede ændring præciseres formuleringen af undtagelserne til tavshedspligten for Finanstilsynet. Folketingets adgang til at få fortrolige oplysninger vedrørende danske pengeinstitutter er således betinget af, at procedurerne som omtalt i den nu foreslåede nr. 10 iværksættes.«

2. Realkreditlovens § 98 blev ved lov nr. 932 af 27. december 1991 affattet på tilsvarende måde som den omtalte bestemmelse i § 50 b i bank- og sparekasseloven.

Justitsministeriet udtalte i en skrivelse af 28. november 1991 i forbindelse med besvarelse af et spørgsmål fra Folketingets Boligudvalg (L 65 - bilag 2) bl.a. følgende om denne bestemmelse:

»Som det følger af bemærkningerne til lovforslaget, vil Folketingets adgang til at få fortrolige oplysninger vedrørende bestemte danske realkreditinstitutter efter forslaget være betinget af, at de særlige procedurer i § 98, stk. 2, nr. 10 og 11, iværksættes.

Den nu foreslåede tavshedspligtsbestemmelse svarer til den bestemmelse om tavshedspligt, som ved lov nr. 306 af 16. maj 1990 blev indsat som § 50 a i lov om banker og sparekasser.

Der henvises i den forbindelse til betænkning afgivet af Folketingets Erhvervsudvalg den 19. april 1990 over forslag til lov om banker og sparekasser m.v. med flere love (L 127 i folketingssamlingen 1989-90). I bemærkningerne til dette ændringsforslag anføres tilsvarende, at Folketingets adgang til at få fortrolige oplysninger vedrørende danske pengeinstitutter er betinget af, at procedurerne i bestemmelserne iværksættes.

På den baggrund vil forslaget til den ny affattelse af tavshedspligtsbestemmelsen i realkreditlovens § 98 efter Justitsministeriets opfattelse indebære, at Folketinget afskærer sig fra at modtage fortrolige oplysninger om såvel danske som udenlandske realkreditinstitutter fra Finanstilsynet og boligministeren, bortset fra de tilfælde, som udtrykkeligt nævnes i forslagets § 98, stk. 2, nr. 10 og 11.

Det vil efter forslaget ikke være muligt for boligministeren eller Finanstilsynet at videregive konkrete, fortrolige oplysninger vedrørende bestemte realkreditinstitutters forhold til Folketingets stående udvalg, herunder Boligudvalget, som det ellers er praksis i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål fra udvalgene under almindelig del eller i forbindelse med lovændringer.«

3. Lovgivningens almindelige regler om tavshedspligt er ikke til hinder for, at en minister af egen drift, eller f.eks. fordi et folketingsudvalg anmoder om det, videregiver fortrolige oplysninger til Folketingsudvalget, når oplysningerne efter ministerens skøn må antages at være af betydning for udvalgets behandling af en sag. Sådan videregivelse bør ske med fremhævelse af oplysningernes fortrolige karakter.

Muligheden for at videregive fortrolige oplysninger til et folketingsudvalg gælder i almindelighed også, selv om oplysningerne er omfattet af særlige tavshedspligtsbestemmelser.

Videregivelse vil imidlertid i princippet være udelukket, hvis tavshedspligtsbestemmelsen efter sit indhold på baggrund af klare motivudtalelser eller lignende giver sikre holdepunkter for, at også Folketinget skal være afskåret fra at modtage fortrolige oplysninger. Et eksempel herpå er bank- og sparekasselovens § 50 b.

Bestemmelsen i bank- og sparekasselovens § 50 b indebærer således en begrænsning i forhold til den almindelige adgang til at videregive fortrolige oplysninger til folketingsudvalg. Industriministeren vil således ikke i alminde-

lighed kunne videregive oplysningerne, som ministeren eller Finanstilsynet er blevet bekendt med gennem tilsynsvirksomheden, om bestemte realkreditinstitutters drifts- og forretningshemmeligheder eller i øvrigt om det enkelte instituts økonomiske forhold.

Bestemmelsen kan dog ikke antages at indeholde et absolut forbud mod videregivelse af sådanne oplysninger til et folketingsudvalg. Er der tale om oplysninger, der er offentligt tilgængelige, f.eks. fordi et pengeinstitut selv har stillet disse til rådighed for pressen eller andre, eller fremgår oplysninger af indleverede og offentliggjorte regnskaber eller andre på tilsvarende måde offentliggjorte oplysninger, vil en minister ikke være afskåret fra at give oplysningerne til Folketinget. Oplysningerne kan i den forbindelse ikke anses for fortrolige. Det samme må formentlig antages at gælde, hvis et pengeinstitut har givet sit samtykke hertil.

Efter bestemmelsen i § 50 b, stk. 1, gælder tavshedspligten »under ansvar efter straffelovens §§ 152-152 e«. Efter straffelovens § 152 e omfatter bestemmelserne i straffelovens §§ 152-152 d ikke tilfælde, hvor den pågældende er forpligtet til at videregive oplysningen eller handler i berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse eller af eget eller andres tarv. Det må bl.a. på den baggrund antages, at der vil kunne forekomme ganske særlige tilfælde, hvor en ministers videregivelse af fortrolige oplysninger vedrørende et nærmere angivet pengeinstitut til et folketingsudvalg ikke vil være retsstridig, og videregivelsen således vil være lovlig.

4. Hvad angår spørgsmålets anden del, kan det oplyses, at Justitsministeriet ikke har bemærkninger til industriministerens besvarelse af 23. september 1993 af spørgsmål S 1454 vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt de meddelte oplysninger om Himmerlandsbanken er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i § 50 b, stk. 2.

Kopi af besvarelsen vedlægges.

København, den 23. september 1993

Folketingets Lovsekretariat

Vedlagt fremsender jeg i 85 eksemplarer min besvarelse af S 1454 stillet af Kirsten Jacobsen (FP) den 14. september 1993.

Med venlig hilsen

JAN TRØJBORG

INDUSTRIMINISTEREN

Skriftlig besvarelse af spørgsmål S 1454 stillet af Kirsten Jacobsen (FP) den 14. september 1994*Spørgsmål:*

Vil ministeren give en redegørelse omkring Bornholmerbankens fusion med Bikuben – før, under og efter fusionen, samt Finanstilsynets rolle heri – svarende til ministerens redegørelse om forholdene omkring Himmerlandsbanken?

Svar:

Det følger af § 50 b, stk. 2, nr. 10, i Industriministeriets lovbekendtgørelse nr. 57 af 2. februar 1993 af lov om banker og sparekasser m.v., at det ikke er muligt for industriministeren at videregive konkrete, fortrolige oplysninger til Folketinget vedrørende bestemte pengeinstitutters forhold. Der henvises herved også til boligministerens besvarelse af spørgsmål nr. 6 fra Folketingets Boligudvalg (L 65 - bilag 2) i 1991.

Det indebærer, at ministeren ikke lovligt kan videregive oplysninger, som man er blevet bekendt med, om bestemte pengeinstitutters drifts- og forretningshemmeligheder eller i øvrigt om det enkelte instituts økonomiske forhold, som ikke i forvejen er offentligt tilgængelige, f.eks. gennem offentliggjorte regnskaber.

Det følger endvidere af fortolkningen af § 50 b, stk. 2, nr. 10, i bank- og sparekasseloven, at hvis der er tale om oplysninger, der i forvejen er offentligt tilgængelige, f.eks. oplysninger, som et pengeinstitut selv har stillet til rådighed for pressen, eller andre på tilsvarende måde offentliggjorte oplysninger, f.eks. offentliggjorte regnskaber, vil industriministeren

ikke være afskåret fra at give oplysningerne til Folketinget. Oplysningerne kan i den forbindelse ikke længere anses for fortrolige.

Den 30. august 1993 udsendte Himmerlandsbankens bestyrelse en redegørelse. Redegørelsen var en meget detaljeret gennemgang af bankens og Finanstilsynets dispositioner fra tidspunktet omkring offentliggørelsen af bankens årsregnskab for 1992 til bankens konkurs.

Industriministerens redegørelse til Folketingets Erhvervsudvalg efter dettes anmodning angår oplysningerne fra redegørelsen fra bestyrelsen. Oplysningerne i redegørelsen var således på nær enkelte opklarende ikketavshedspligtbelagte oplysninger allerede offentligt tilgængelige på tidspunktet for udsendelsen af redegørelsen.

Redegørelsen er generelt blevet modtaget meget positivt, og jeg finder, at den har været med til at fremme forståelsen for de vanskelige spørgsmål, som må afklares, når en bank går konkurs.

For så vidt angår spørgsmålet omkring Bornholmerbankens fusion med Bikuben, kan jeg oplyse, at bestyrelsen ikke på samme måde som tilfældet Himmerlandsbanken er fremkommet med en redegørelse. Jeg kan endvidere oplyse, at Bornholmerbankens bestyrelse har anket Finanstilsynets vurderinger af bankens engagementer til Industriministeriets Erhvervsankenævn, hvor sagen for øjeblikket verserer. Jeg kan derfor alene henvise til vedlagte skriftlige besvarelse af spørgsmål nr. 34 (Alm. del. - bilag 132) stillet af Folketingets Erhvervsudvalg den 12. marts 1992.

JUSTITSMINISTERIET

Den 23. september 1993

Lovafdelingen
Slotsholmsgade 10
33 92 33 40 Telefax 33 93 35 10

Folketingets Lovsekretariat
Christiansborg
1240 København K.

Vedlagt fremsendes i 85 eksemplarer besvarelse af spørgsmål n. S 1453 fra medlem af Folketinget Kirsten Jacobsen (FP).

ERLING OLSEN

Torsten Hesselbjerg

JUSTITSMINISTERIET

Besvarelse af spørgsmål nr. S 1453 fra medlem af Folketinget Kirsten Jacobsen*Spørgsmål:*

Vil ministeren oplyse, hvilke ændringer der skal foretages, for at industriministerens oplysninger om Himmerlandsbanken, jf. bilag fra Erhvervsudvalgets alm. del - bilag 293, ikke er en overskridelse af tavshedspligtsbestemmelserne i bank- og sparekasseloven?

Svar:

Industriministeriet har i en samtidig besvarelse af spørgsmål S 1454 redegjort nærmere for den konkrete sag.

Justitsministeriet finder herefter alene at burde udtale sig generelt - dvs. uafhængigt af den konkrete sag - om, hvilke lovændringer der skal foretages for at tilvejebringe en videre adgang for ministre til at videregive fortrolige oplysninger vedrørende pengeinstitutters forhold til Folketinget og dets stående udvalg end den, der følger af de gældende bestemmelser i bank- og sparekasseloven.

Hvis der ønskes en videre adgang for ministre til at videregive sådanne oplysninger til Folketinget, vil en sådan adgang i givet fald kunne tænkes etableret på flere måder. En mulighed kunne være - i det omfang det ligger inden for rammerne af den bagvedliggende EF-bestemmelse - at udvide undtagelsesbestemmelsen i lovens § 50 b, stk. 2, nr. 10, til ud over videregivelsen af oplysninger til Folketingets Ombudsmand eller til en parlamentarisk kommission nedsat af Folketinget også at omfatte fortrolig videregivelse af oplysninger til Folketingets stående udvalg.

En sådan ændring vil indebære, at fortrolig videregivelse af oplysninger vedrørende pengeinstitutters forhold til Folketingets stående udvalg bl.a. vil kunne ske i tilfælde, hvor det pågældende pengeinstitut ikke selv forinden har stillet oplysningerne til rådighed for offentligheden.